

Adroddiad i'r	Pwyllgor Craffu Perfformiad
Dyddiad y Cyfarfod	30 Ionawr 2020
Aelod / Swyddog Arweiniol	Aelod Arweiniol Addysg / Pennaeth Addysg
Awdur yr Adroddiad	Prif Reolwr Addysg
Teitl	Perfformiad Ysgolion a Chanlyniadau Arholiadau L2 wedi'i Gwirio

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Perfformiad asesiadau athrawon a chanlyniadau arholiadau allanol yng Nghyfnod allweddol 4 ac ôl-16 yn ysgolion Sir Ddinbych. Mae'r adroddiad hefyd yn darparu canlyniadau yn erbyn gwybodaeth a pherfformiad cenedlaethol.

2. Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

Darparu'r wybodaeth a ddarparwyd ynghylch perfformiad a monitro ysgolion Sir Ddinbych yn 2019 ac arolygon Estyn.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod yr aelodau'n adolygu a chyflwyno sylwadau ar berfformiad ysgolion a nodi unrhyw feysydd i'w gwella.

4. Manylion yr Adroddiad

Cefndir a Chynnwys

Safonau'r Cyfnod Sylfaen

Mae canran y disgyblion sy'n cyflawni Dangosydd y Cyfnod Sylfaen (FPI) yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol, yn flaenorol roedd yn uwch na'r cyfartaledd. Fel y rhagwelwyd, yn dilyn gweithrediad Fframwaith newydd y Cyfnod Sylfaen, mae canran y disgyblion sy'n cyflawni'r canlyniadau a ddisgwylir ar draws Cymru wedi

gostwng yn 2018-19, roedd perfformiad yr Awdurdod Lleol yn adlewyrchu hyn yn yr FPI a'r holl Feysydd Dysgu.

Mae nifer y dysgwyr sy'n cyflawni'r canlyniadau uwch wedi gostwng yn genedlaethol ac eto adlewyrchwyd hyn yng nghanlyniadau ysgolion ALI Sir Ddinbych. Roedd canlyniadau Sir Ddinbych ychydig yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol ym mhob Maes o Ddysgu heblaw am Iaith a Chyfathrebu gyda Chymraeg (LCW), a oedd ychydig yn uwch. (Atodiad 1)

Safonau Cyfnod Allweddol 2

Mae canran y disgyblion sy'n cyflawni Dangosydd Pynciau Craidd (CSI) yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol. Dros y pedair blynedd diwethaf, mae hyn wedi bod yn ddarlun newidiol. Perfformiodd carfan 2019 yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol yn yr holl bynciau craidd, heblaw'r Gymraeg. Mae safonau cyrhaeddiad Cymraeg ail iaith yn is na'r cyfartaledd rhanbarthol. Nid oes cyfartaledd cenedlaethol ar gael ar gyfer Cymraeg ail iaith ar hyn o bryd.

Mae perfformiad ysgolion Sir Ddinbych ar lefelau uwch yn adlewyrchu perfformiad ar y lefelau disgwylidig, oll yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol heblaw'r Gymraeg.

Safonau Cyfnod Allweddol 3

Mae'r canlyniadau eleni yn dechrau adlewyrchu'r newidiadau cenedlaethol, lle bo prif ganolbwynt asesiadau athrawon wedi symud yn ôl i gynnydd a chyrhaeddiad dysgwyr unigol ac oddi wrth y cyfresi data cyfanredol a ddefnyddir i ddwyn ysgolion i gyfrif. (Atodiad 2)

Yn genedlaethol, roedd canran y disgyblion sy'n cyflawni'r lefel ddisgwylidig fel isafswm yn is nag yn 2018 yn y Dangosydd Pwnc Craidd a'r holl bynciau craidd.

Mae Dangosydd Pwnc Craidd Sir Ddinbych ychydig yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol gyda gostyngiad o -2.3% o gymharu â pherfformiad 2018 (-1.9% yn genedlaethol). Perfformiodd carfan 2019 yn unol a'r cyfartaleddau cenedlaethol ar y lefel ddisgwylidig ar gyfer Saesneg a Gwyddoniaeth a 0.9% yn is ar gyfer Mathemateg, a -3.2% ar gyfer Cymraeg.

Safonau Cyfnod Allweddol 4

Mae mesurau dros dro newydd CA4 wedi'u cyflwyno ar gyfer 2019 fel rhan o raglen sylweddol i ddiwygio addysg yng Nghymru. Bydd y data cenedlaethol sy'n cael ei gofnodi ar gyfer ysgolion unigol yn seiliedig ar ganlyniadau'r cofnod cyntaf. Mae JCQ / CBAC wedi cyhoeddi eu data a datganiad i'r wasg yn seiliedig ar y 'canlyniad gorau' a gafwyd gan rai 16 oed ym mis Tachwedd ac yn yr haf. Bydd gwahaniaethau rhwng y cyfnod cyntaf a data'r canlyniad gorau. O ganlyniad, ar draws sawl dangosydd, ni fydd modd cymharu ffigyrau 2019 gyda'r perfformiad blaenorol.

Mae Atodiad 2 yn dangos canlyniadau wedi'u gwirio ar gyfer y mesurau dros dro newydd sy'n dangos ychydig o gynnydd ar y canlyniadau dangosol a adroddwyd yn flaenorol. Mae hefyd yn dangos y gwahaniaethau allweddol gyda'r blynyddoedd blaenorol. Yn y cyd-destun hwn, dylid dadansoddi'r data ar lefel leol ac fel pwynt dechrau i gwestiynu blaenoriaethau lleol.

Er bod data 2019 ar gael ar fesuryddion perfformiad hanesyddol (L1, L2, L2+ a 5A* - A), nid yw cymhariaeth gyda'r blynyddoedd blaenorol yn ddilys oherwydd bod y cofnod cyntaf yn cyfrif yn hytrach na'r canlyniad gorau.

5. Perfformiad Ysgol Unigol

Capio 9 yw'r prif ddangosydd newydd ar gyfer perfformiad ysgol ac ALI. Yn 2019 mae'n 334.7 pwynt sy'n is na'r cyfartaledd cenedlaethol o 353.8 pwynt. Mae perfformiad mewn ysgolion unigol yn erbyn y mesur yn eithaf da gyda phedair ysgol yn cyflawni sgôr pwyntiau uwch, a thair yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol. Mae canran agrededig yr awdurdod lleol yn cynnwys data perfformiad ar gyfer y 54 o ddisgyblion sydd naill ai yn y PRU (Uned Cyfeirio Disgyblion) neu EOTAS (Addysg Heblaw yn yr Ysgol).

Perfformiodd pedair ysgol yn well na'r sgôr pwyntiau cyfartalog cenedlaethol ar gyfer mesur Capio 9 o 353.8 ac mae pedair ysgol yn is na'r sgôr, gyda'r Bendigaid Edward Jones yn perfformio'n sylweddol is ac Ysgol Brynhyfryd a'r Santes Ffraid yn sylweddol uwch. Mae perfformiad bechgyn a merched yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol ar gyfer 2019 o 17 pwynt (bechgyn) ac 19 pwynt (merched). Mae bwloch o 33 pwynt rhwng bechgyn a merched, sydd ychydig yn is na 2018. Mae bwloch ym mherfformiad ePYD (prydau ysgol am ddim) a disgyblion nad ydynt yn derbyn PYD yn uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol ac yn sylweddol, 365.59 o gymharu â 285.96.

6. Lefel A a Bagloriaeth Cymru

Mae chwech o wyth ysgol yn Sir Ddinbych yn cynnig darpariaeth ôl 16. Yn 2019, derbyniodd 12.9% o ddysgwyr ôl-16 mewn ysgolion o leiaf 3A*-A mewn Lefel A neu gyfwerth i fyny o 10.3% yn 2018, mae hyn yn is na chyfartaledd Cymru. Dyma'r perfformiad uchaf dros y pum mlynedd diwethaf. Mae 2019 yn dangos cynnydd o 9.1% (62.5%) yn nifer y myfyrwyr sydd wedi derbyn 3 gradd A*-C mewn Lefel A, dyma'r tro cyntaf yn y blynyddoedd diwethaf y mae hyn yn uwch na chyfartaledd Cymru (57.6%).

Mae nifer y dysgwyr sydd wedi derbyn 3A*-A hefyd wedi cynyddu o 10.3% yn 2018 i 12.9% yn 2019, ond mae hyn yn parhau i fod yn is na chyfartaledd Cymru o 13.1%, mae'r bwlch rhwng Sir Ddinbych a'r cyfartaledd cenedlaethol yn parhau i gau.

Bu cynnydd sylweddol yn nifer y dysgwyr ôl 16 sy'n cyflawni Her Sgiliau Bagloriaeth Cymru o 38.9% yn 2018 i 69.9% yn 2019, mae hyn yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol o 71.6%. (Atodiad 3)

7. Presenoldeb

Mae presenoldeb (**Atodiad 4**) ymysg ysgolion cynradd wedi gwella o 84.3% yn 2018 i 97.8% yn 2019, mae hyn yn uwch na chyfartaledd Cymru o 94.7%. Dros y tair blynedd diwethaf, ychydig o wahaniaeth sydd wedi bod rhwng y rhywiau ac mae'r gwahaniaeth rhwng disgyblion PYD a disgyblion nad ydynt yn cael PYD wedi lleihau yn ystod y cyfnod hwn. Mae presenoldeb uwchradd (**Atodiad 5**) wedi gwella o 0.1% yn y flwyddyn ddiwethaf o 93.5% yn 2018 i 93.6% yn 2019. Mae hyn yn gosod yr ALI 0.2% yn is na chyfartaledd Cymru o 93.8%, gostyngodd cyfartaledd Cymru o 0.1% eleni.

8. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'r adroddiad yn cyfrannu at Flaenoriaeth Gorfforaethol Pobl Ifanc sy'n ceisio sicrhau bod pob plentyn yn cyflawni'r safon a ddisgwylir ar ddiwedd eu taith addysgol statudol ac yn meddu ar sgiliau bywyd a gwaith. Mae angen i'r Aelodau fod yn ymwybodol o berfformiad yr ysgolion a'r ALI yn erbyn meincnodau cenedlaethol.

9. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Amherthnasol

10. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

Sir Ddinbych ffyniannus
Sir Ddinbych gryf
Sir Ddinbych iachach
Sir Ddinbych fwy cyfartal
Sir Ddinbych gyda chymunedau cydlynol
Sir Ddinbych lle mae diwylliant bywiog a'r Gymraeg yn ffynnu
Sir Ddinbych sy'n gyfrifol yn fyd-eang

11. Pa ymgynghoriadau sydd wedi eu cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Amherthnasol

12. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Amherthnasol

13. Pa risgiau sydd yna ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau nhw?

- Bydd yr ALL a GwE yn parhau i herio Penaethiaid a rheolwyr ysgolion i sicrhau bod yr ysgolion yn cymryd y camau gweithredu cywir er mwyn gwella safonau. I leihau unrhyw risgiau i gefnogaeth a heriau yn ysgolion Sir Ddinbych, mae Swyddogion Addysg yn yr Awdurdod yn monitro ac yn asesu ansawdd y gwasanaeth addysg rhanbarthol (GwE).
- Sicrhau gwelliant yng nghanlyniadau arholiadau allanol.
- Parhau i wella yn erbyn y gostyngiad yng Ngrant Llwybrau Dysgu 14-19 a chyllid TRAC Cronfa Gymdeithasol Ewrop.

14. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae Erthygl 7.4.2(b) o Gyfansoddiad y Cyngor yn amlinellu pwerau'r Pwyllgor Archwilio mewn perthynas ag adolygu amcanion perfformiad a pholisi.

Swyddog Cyswllt:

Julian Molloy, Prif Reolwr Addysg

Ffôn: 01824 708027